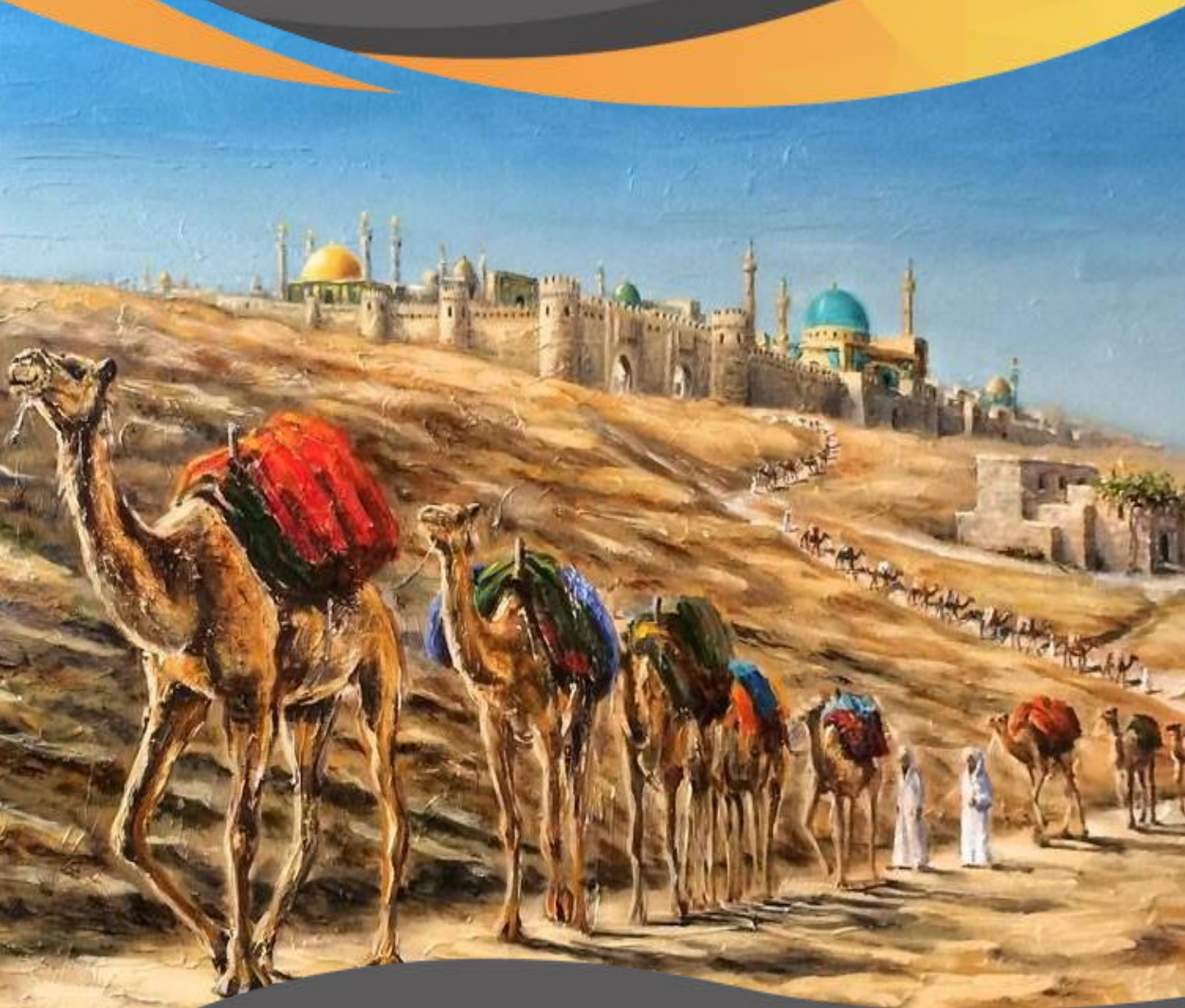

QASHQADARYO VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASI

*(2021- yil yanvar-fevral oylari
uchun)*

Qashqadaryo viloyati iqtisodiyotini rivojlantirish strategiyasi diversifikatsiyalangan va raqobatbardosh iqtisodiyotni yaratishga, innovatsion texnologiyalar va bozorni boshqarishning yangi usullaridan foydalangan holda milliy resurslardan maksimal darajada foydalanishga yo'naltirilgan. viloyatning tashqi iqtisodiy faoliyati, xususan tashqi savdo sohasida amalga oshirilayotgan islohotlarning pirovard natijasi aholining turmush darajasiga bevosita o'z ta'sirini o'tkazadi.

2021- yilning yanvar-fevral oylari yakuni bilan viloyatning tashqi savdo aylanmasi (matnda TSA) **5 653,3** ming AQSH dollarini tashkil etib, 2020- yilning yanvar-fevraliga nisbatan **30 742,8** mln. AQSH dollariga yoki **37,8** % ga kamaydi.

TASHQI SAVDO AYLANMASI VA BALANSI

(yanvar-fevral, ming AQSH dollari)

	2020- yil	2021- yil	O'sish su'rati, % da	Jamiga nisbatan, % da
 Tashqi savdo aylanmasi	81 396,1	50 653,3	62,2 %	x
Eksport 	37 740,2	24 177,7	64,1 %	100,0
 <i>Tovarlar</i>	36 392,6	22 897,7	62,9	94,7
 <i>Xizmatlar</i>	1 347,6	1 280,0	16,2	0,3
Import 	43 655,9	26 475,6	60,6 %	100,0
 <i>Tovarlar</i>	43 655,9	26 475,6	60,6	100
 <i>Xizmatlar</i>	0,0	0,0	0,0	0,0
 Saldo	- 5 915,7	- 2 297,9	x	x

Ma'lumot uchun: O'zbekiston Respublikasida tovarlar tashqi savdosi statistika ko'rsatkichlarini shakllantirishda, Tashqi iqtisodiy faoliyat tovar nomenklaturasi (keyingi o'rinlarda TIF TN) bilan birgalikda, Birlashgan Millatlar Tashkilotining Xalqaro standartlashgan savdo tasniflagichi (keyingi o'rinlarda – XSST) ishlatiladi. Bu o'z navbatida tahliliy maqsadlarda eksport va import qilinadigan tovarlarni 10 ta katta qismga guruhlash uchun imkon beradi. Tovarlarni XSST bo'yicha kodlashtirish, TIF TN va XSST o'rtasida o'tish kalitlari yordamida amalga oshiriladi.

TSAda eksport hajmi **24 177,7** ming AQSH dollariga (**35,9 %** ga kamaydi) va import hajmi **26 475,6** ming AQSH dollariga (**39,4 %** ga kamaydi) yetdi. Hisobot davrida – **2 531,1** ming. AQSH dollari qiymatida passiv tashqi savdo balansi qayd etildi.

QASHQADARYO VILOYATI BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI ENG YUQORI ULUSHGA EGA BO'LGAN DAVLATLAR

(2021- yil yanvar-fevral, ming AQSH dollari)

Turkiya

TSA – 12 399,2
Eksport – 7 627,5
Import – 4 771,7

Xitoy Xalq Respublikasi

TSA – 10 754,0
Eksport – 2 207,8
Import – 8 546,2

Rossiya Federatsiyasi

TSA – 6 188,2
Eksport – 2 641,2
Import – 3 547,0

Qozog'iston

TSA – 4 967,6
Eksport – 1 879,7
Import – 3 087,9

Eron

TSA – 2 244,2
Eksport – 1 726,4
Import – 517,8

Qirg'iz Respublikasi

TSA – 1 340,2
Eksport – 1 274,7
Import – 65,5

Germaniya

TSA – 1 327,2
Eksport – 0,0
Import – 1 327,2

Ukraina

TSA – 1 157,7
Eksport – 975,2
Import – 182,5

Pakistan

TSA – 921,6
Eksport – 905,1
Import – 16,5

Tojikiston

TSA – 891,4
Eksport – 684,9
Import – 206,5

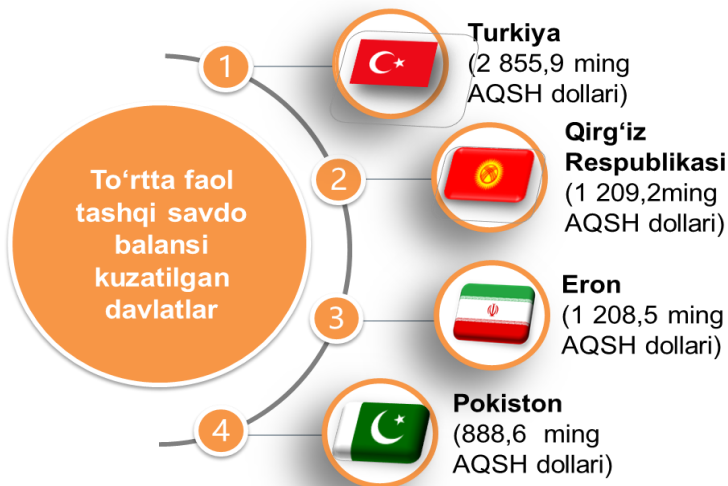
Iqtisodiyotning real sektori tarmoqlari va korxonalarining barqaror va uzluksiz ishlashini ta'minlash uchun respublikada zarur resurslar bazasi yaratilgan. Eksport tarkibida sezilarli o'zgarishlarga import tovarlarning o'rnini bosadigan mahsulotlar ishlab chiqarish va sanoat ishlab chiqarishni diversifikatsiya qilish natijasida erishildi.

Shuningdek, qo'shni davlatlar bilan o'zaro aloqalarni mustahkamlash, mamlakatlarni ijtimoiy-iqtisodiy, savdo-sanoat hamda madaniy sohalaridagi aloqalarini rivojlantirish borasida katta ishlar amalga oshirilayotganini ko'rish mumkin.

TSAda so'nggi yillarda katta o'zgarishlar kuzatilyapti. Misol uchun, so'nggi uch yilda TSAda MDH davlatlari Qozog'iston, va Qirg'iz Respublikasi bilan tashqi savdo aylanmasi oshgani kuzatilmoqda. Faol tashqi savdo balansi kuzatilgan davlatlar Turkiya, Qirg'iz Respublikasi, Eron va Pokiston hissasiga to'g'ri kelgan.

20 TA YIRIK HANKOR-DAVLATLAR ICHIDA TO'RTTA FAOL TASHQI SAVDO BALANSI KUZATILGAN DAVLATLAR (2021- yil yanvar-fevral)

Tashqi iqtisodiy faoliyat bo'yicha 20 ta yirik hamkor-davlatlar orasidan o'n ikkita davlatda faol tashqi savdo balansi kuzatilgan, xususan, Turkiya (2 855,9 ming AQSH dollari), Qirg'iz Respublikasi (1 209,2 ming AQSH dollari), Eron (1 208,5 ming AQSH dollari), va Pokiston (888,6 ming AQSH dollari) shular jumlasidandir. Qolgan 8 ta davlatlar bilan passiv tashqi savdo balansi saqlanib qolmoqda.

. Qashqadaryo viloyati, jahonning 50 ga yaqin mamlakatlari bilan savdo aloqalarini amalga oshirib kelmoqda. TSAning nisbatan salmoqli hissasi Turkiyada (24,5%), Xitoy Xalq Respublikasida (21,2 %), Rossiya Federatsiyasida (12,2 %), Qozog'istonda (9,8%), Eronda (4,4 %), Qirg'iz Respublikasida (2,6 %) va Germaniyada (2,6 %) qayd etilgan

QASHQADARYO VILOYATINING YIRIK HAMKOR DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI DINAMIKASI

(yanvar-fevral, ming AQSH dollari)

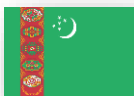

	Davlatlar	2019- y.	2020- y.	2021- y.
	Turkiya	9 912,5	5 152,8	12 399,2
	<i>Eksport</i>	7 845,7	4 505,4	7 627,5
	<i>Import</i>	2 066,8	647,4	4 771,7
	Xitoy Xalq Respublikasi	18 776,4	23 631,4	10 754,1
	<i>Eksport</i>	4 817,3	5 379,3	2 207,8
	<i>Import</i>	13 959,1	18 252,2	8 546,2
	Rossiya Federatsiyasi	7 516,0	7 700,3	6 188,2
	<i>Eksport</i>	4 146,6	4 925,4	2 641,2
	<i>Import</i>	3 369,4	2 774,9	3 547,0
	Qozog'iston	4 702,4	3 246,3	4 967,6
	<i>Eksport</i>	2 872,5	2 788,2	1 879,7
	<i>Import</i>	1 829,9	458,1	3 087,9
	Eron	1 715,0	9 509,2	2 244,2
	<i>Eksport</i>	1 396,1	9 425,5	1 726,4
	<i>Import</i>	318,9	83,7	517,8
	Qirg'iz Respublikasi	1 826,1	1 322,1	1 340,1
	<i>Eksport</i>	1 826,1	245,0	1 274,7
	<i>Import</i>	-	1 077,1	65,5
	Germaniya	476,3	7 153,9	1 327,2
	<i>Eksport</i>	-	18,8	-
	<i>Import</i>	476,3	7 135,1	1 327,2
	Ukraina	2 706,1	718,3	1 157,8
	<i>Eksport</i>	93,8	656,9	975,2
	<i>Import</i>	2 612,3	61,4	182,5
	Pokiston	712,2	2 480,8	921,7
	<i>Eksport</i>	521,7	2 476,6	905,1
	<i>Import</i>	190,5	4,2	16,5
	Tojikiston	746,6	255,7	891,3
	<i>Eksport</i>	622,7	255,7	684,9
	<i>Import</i>	123,9	-	206,5

QASHQADARYO VILOYATINING YIRIK HAMKOR DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI DINAMIKASI

(yanvar-fevral, ming AQSH dollari)

	Davlatlar	2019- y.	2020- y.	2021- y.
	Italiya	289,8	975,9	843,6
	<i>Eksport</i>	0,0	0,0	0,0
	<i>Import</i>	289,8	975,9	843,6
	Misr	0,0	0,4	830,6
	<i>Eksport</i>	0,0	0,4	830,6
	<i>Import</i>	0,0	0,0	0,0
	Hindiston	39,9	4560,9	743,9
	<i>Eksport</i>	38,5	156,8	642,5
	<i>Import</i>	1,4	4404,0	101,4
	Turkmaniston	646,8	168,3	727,5
	<i>Eksport</i>	80,7	85,9	423,4
	<i>Import</i>	566,1	82,4	304,1
	Kanada	357,1	2,3	693,1
	<i>Eksport</i>	0,0	2,3	0,3
	<i>Import</i>	357,1	0,0	692,8
	Latviya	170,9	0,0	651,2
	<i>Eksport</i>	89,7	0,0	0,0
	<i>Import</i>	81,2	0,0	651,2
	Avstriya	0,0	26,3	639,4
	<i>Eksport</i>	0,0	0,0	0,0
	<i>Import</i>	0,0	26,3	639,4
	Afg'oniston	1 125,6	1653,6	624,0
	<i>Eksport</i>	1 125,6	1653,6	624,0
	<i>Import</i>	0	0	0
	Buyuk Britaniya	19,5	333,0	506,5
	<i>Eksport</i>	0,0	0,0	500,7
	<i>Import</i>	19,5	333,0	5,8
	Singapur	159,6	449,7	429,8
	<i>Eksport</i>	159,6	449,7	429,8
	<i>Import</i>	0,0	0,0	0,0

QASHQADARYO VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA TASHQI SAVDO AYLANMASI (yanvar-fevral 2021- yil)

	Ming AQSH dollari	O'sish sur'ati, % da
Qashqadaryo viloyati	50 653,4	62,2
Qarshi sh.	7 901,7	40,7
Shahrisabz sh.	969,6	9,3
<i>hududlar</i>		
G'uzor	7 939,5	167,5
Dehqonobod	2 041,8	24,9
Qamashi	3 040,2	2,9 m.
Qarshi	11 505,6	58,2
Koson	3 082,1	2,5 m.
Kitob	4 717,3	60,9
Mirishkor	800,2	4,4 m.
Muborak	1 258,0	2,0 m.
Nishon	2 339,4	7,0 m.
Kasbi	767,8	8,5
Chiroqchi	1 349,4	81,0
Shahrisabz	830,8	184,4
Yakkabog'	1 988,8	86,7
Boshkalar	121,2	3,1

**Eng yuqori hajm,
ming AQSH dollari**

Qarshi – 11 505,6

G'uzor – 7 939,5

Qarshi sh. – 7 901,7

**Eng quyi hajm,
ming AQSH dollari**

Shahrisabz – – 830,8

Mirishkor – 800,2

Kasbi – 767,8

Viloyat tashqi savdo aylanmasi tarkibida eng yuqori ulushni Qarshi tumani **22,7 %** ulush bilan **11 505,6** ming. AQSH dollarini tashkil etdi.

Viloyat tashqi savdo aylanmasi tarkibida eng quyi ulushni Kasbi tumani **1,5 %** ulush bilan **767,8** mln. AQSH dollarini tashkil etdi.

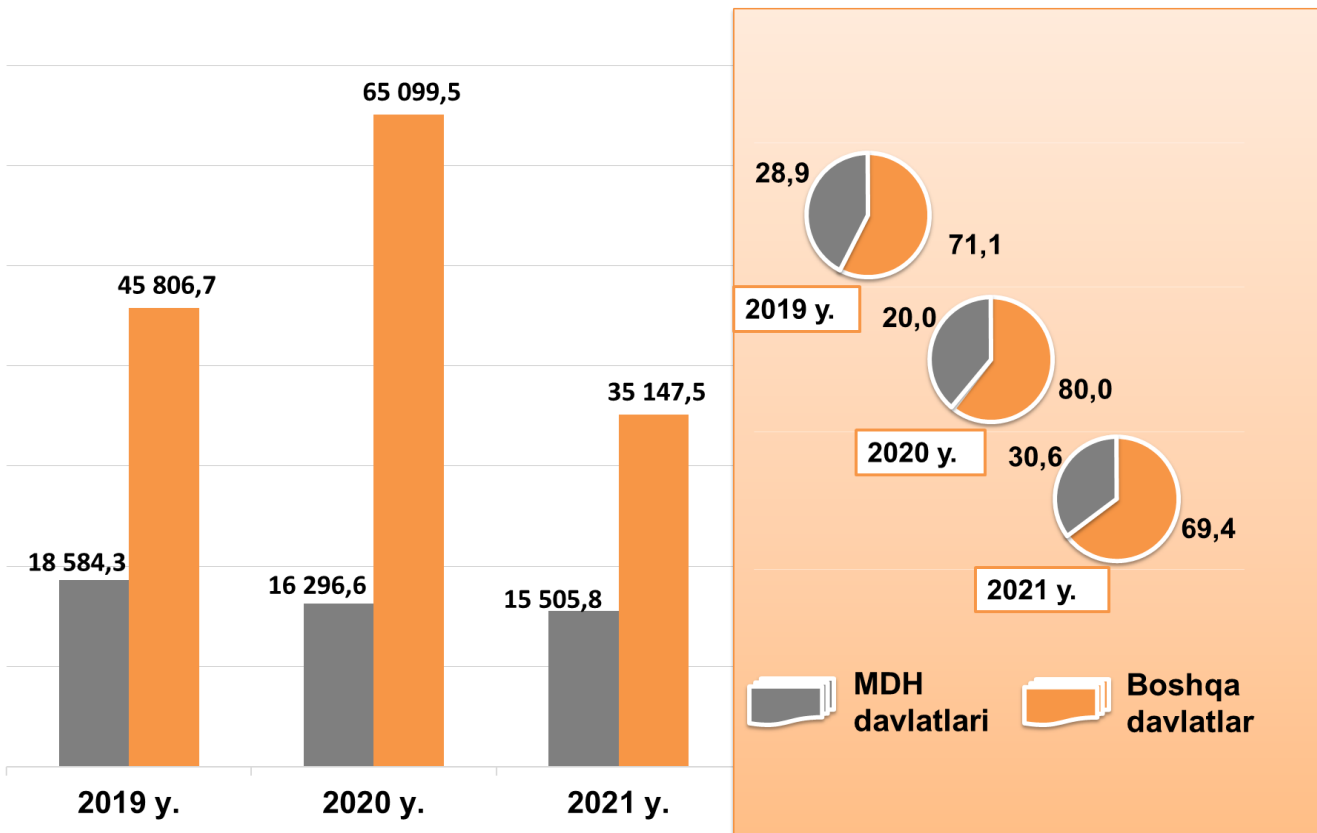
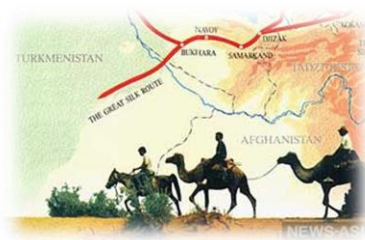

Qashqadaryo viloyatining tashqi savdo aylanmasining uchdan bir qismi MDH davlatlariga to'g'ri keladi va bu ko'rsatkich so'nggi yillarda biroz o'zgardi.

Viloyatda tashqi savdoni qo'llab-quvvatlash hamda MDH davlatlari bilan ushbu sohadagi hamkorlikni yanada mustahkamlash bo'yicha olib borilayotgan chora-tadbirlarga qaramay, 2021- yilning yanvar-fevral oylarida, tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlarining ulushi **30,6 %** ni tashkil etib, tashqi savdo aylanmasidagi 2020- yilning yanvar-fevraliga nisbatan ulushi **4,9 %** ga kamaygan.

QASHQADARYO VILOYATIINING TASHQI SAVDO AYLANMASIDA MDH MAMLAKATLARI VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARNING HAJMLARI DINAMIKASI

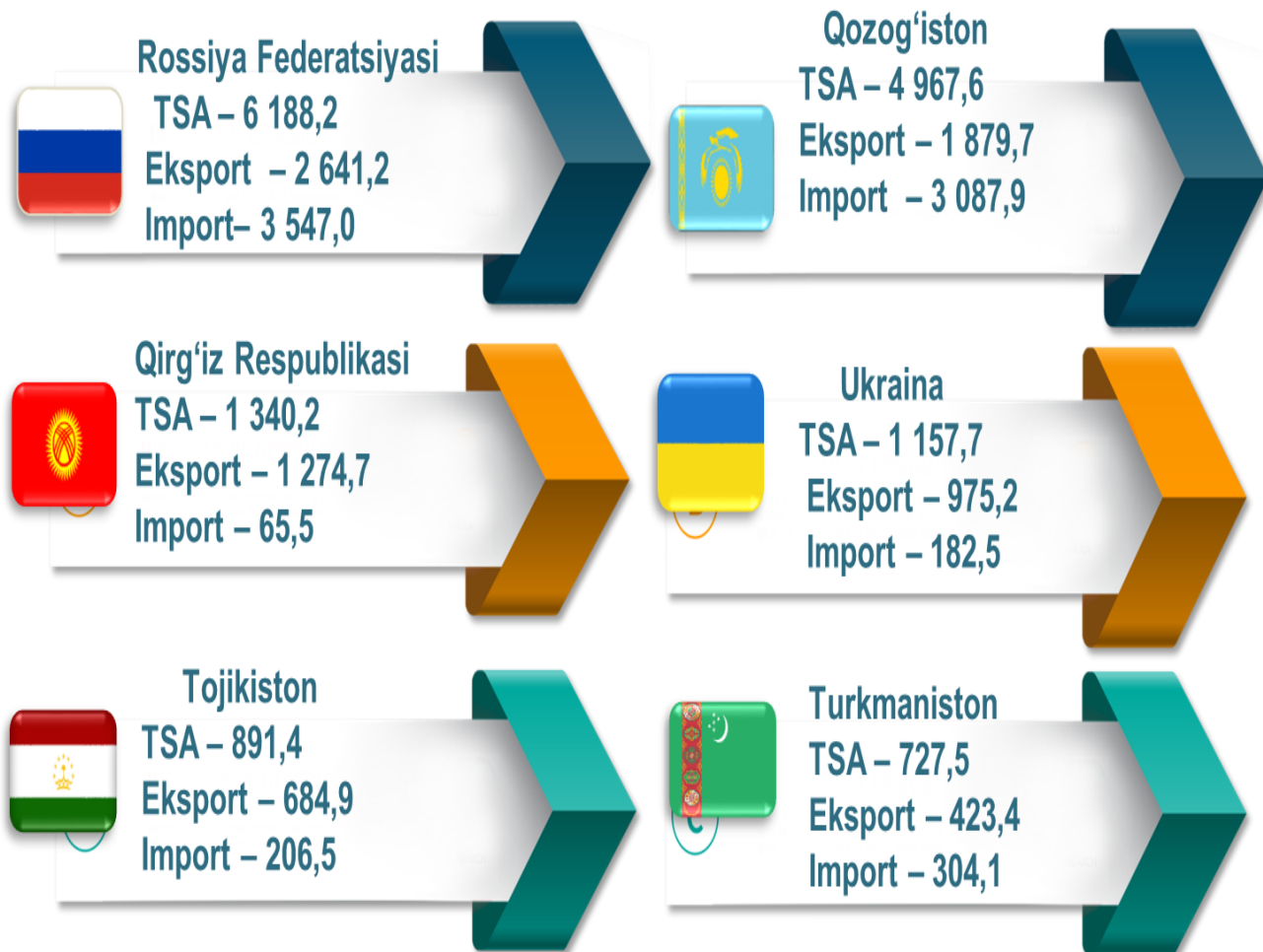
(yanvar-fevral, ming AQSH dollari, ulushi, % da)

Boshqa xorijiy davlatlarning TSAsi 2021- yilning yanvar-fevral oylarida 2020- yilning yanvar-fevraliga nisbatan **46,0 %** ga kamaydi va jami TSAdagi ulushi **69,4 %** ni tashkil etdi.

QASHQADARYO VILOYATINING MDH MAMLAKATLARI BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI (2021- yil yanvar-fevral, ming AQSH dollari)

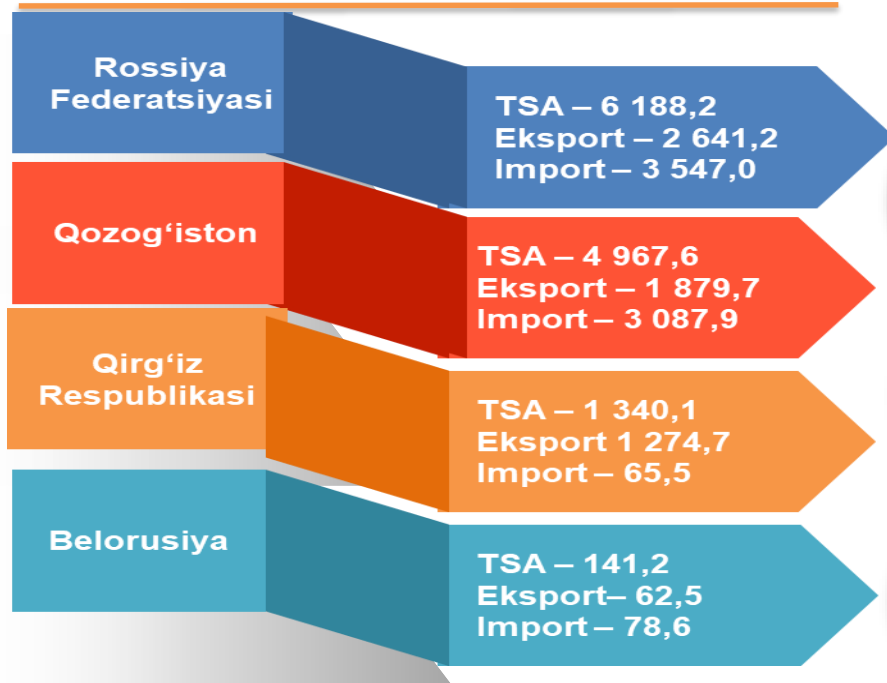
Qashqadaryo viloyatining MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasi 2021- yil yanvar-fevral holatiga **15 505,8** ming AQSH dollarini tashkil etdi. Shundan eksport – **8 033,7** ming AQSH dollariga yetgan bolsa, import – **7 472,1** ming AQSH dollari qiymatida qayd etildi.

Qashqadaryo viloyatining MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasining eng yuqori hajmlari Rossiya Federatsiyasi (**39,9 %**), Qozog'iston (**32,0 %**), Qirg'iz Respublikasi (**8,6 %**), Ukraina (**7,5 %**), Tojikiston (**5,7 %**) va Turkmaniston (**4,7%**) davlatlari bilan qayd etildi.

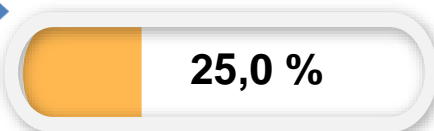

QASHQADARYO VILOYATINING YEVROOSIYO IQTISODIY ITTIFOQIGA A'ZO DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI

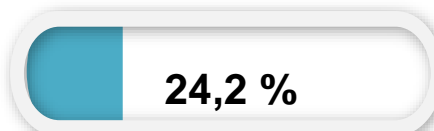
(yanvar-fevral, ming AQSH dollari, ulushi, % da)

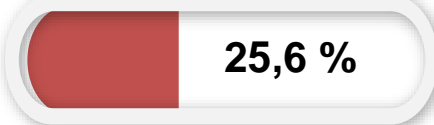
Jami tashqi savdo aylanmasidagi ulushi

Jami eksportdagi ulushi

Jami importdagi ulushi

2020- yil 11- dekabrda O'zbekiston Respublikasi Yevroosiyo iqtisodiy ittifoqida kuzatuvchi maqomini oldi.

YOII bilan Qashqadaryo viloyatiining tashqi savdo aylanmasi **12 637,1** ming AQSH dollarini tashkil etdi. Shundan eksport hajmi **5 858,1** ming AQSH dollari, import hajmi **6 779,0** ming AQSH dollariga yetdi.

QASHQADARYO VILOYATI EKSPORTI

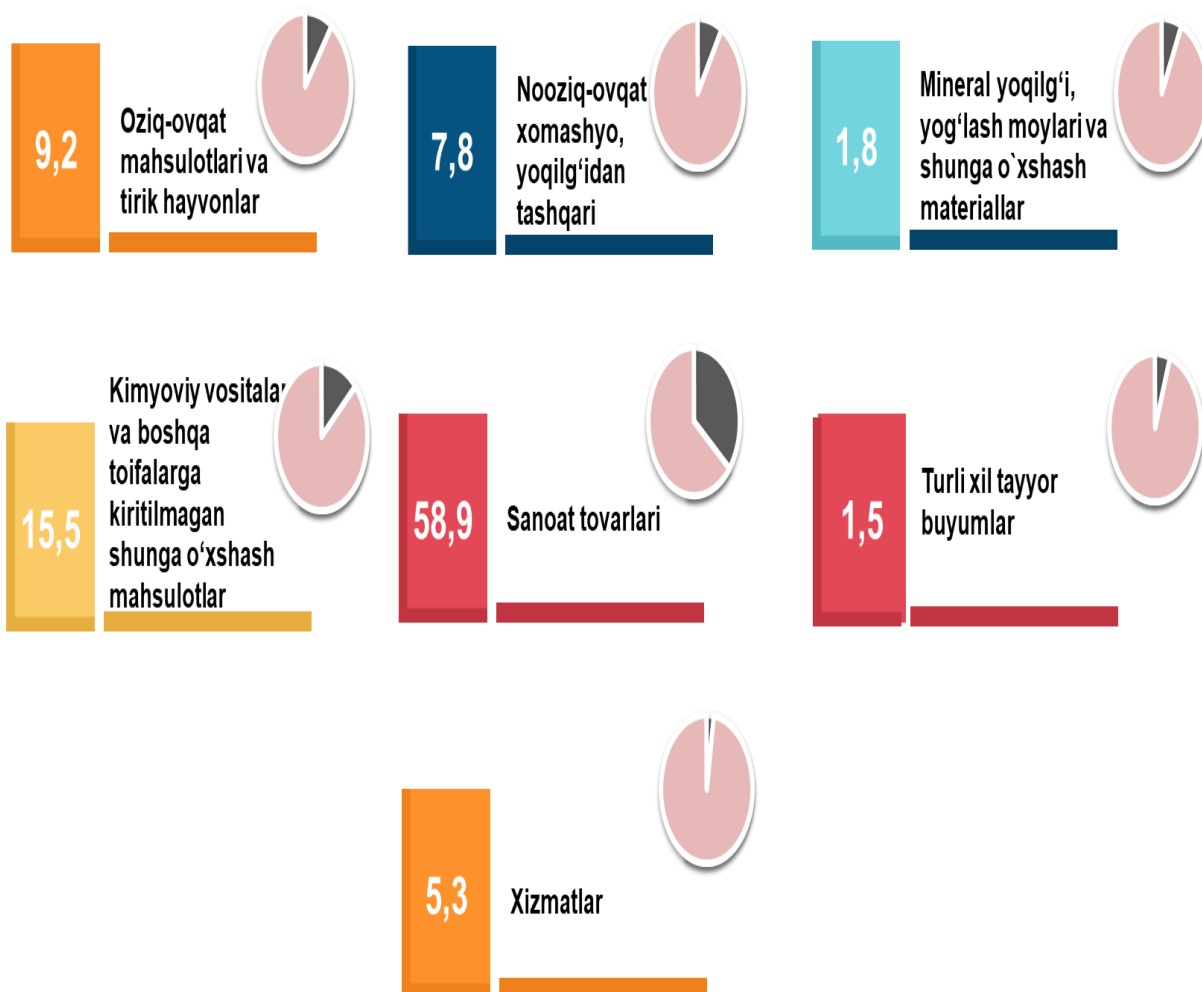
(2021- yil yanvar-fevral)

2021- yilning yanvar-fevral oylarida viloyatning eksportyorlar soni **77** tani tashkil etib, ular tomonidan **24 177,7** ming AQSH dollari qiymatidagi (2020- yilning mos davriga nisbatan **35,9** % ga kamaydi) tovar va xizmatlar eksport qilinishi ta'minlandi.

XSST BO'YICHA EKSPORT TARKIBI

(2021- yil yanvar-fevral, ulushi, % da)

Eksport tarkibida tovarlar ulushi **94,7** % ni tashkil etib, ular yuqori ulushga egalari sanoat tovarlari (**58,2** %), oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (**9,2** %) va kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar (**15,5** %) hissasiga to'g'ri kelmoqda.

QASHQADARYO VILOYATINING XSST BO'YICHA EKSPORT TARKIBI (yanvar-fevral, yillar kesimida)

XSST tarkibi	Ming AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		Umumiy hajmga nisbatan. % da	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Jami eksport	37 740,2	24 177,7	124,1	64,1	100,0	100,0
shu jumladan:						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	4 499,8	2 224,7	58,6	49,4	11,9	9,2
Ichimliklar va tamaki	138,5	2,6	-	1,8	0,4	0,0
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	10 666,8	1 875,1	10,1 m.	17,6	28,3	7,8
Mineral yoqilg'i, yog'lash moyi va shunga o'xshash materiallar	314,4	439,3	28,9	139,7	0,8	1,8
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	7 218,7	3 743,8	92,4	51,9	19,1	15,5
Sanoat tovarlari	13 215,1	14 246,9	111,7	107,8	35,0	58,9
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	8,5	1,1	3,7 m.	12,5	0,0	0,0
Turli xil tayyor buyumlar	330,8	364,4	143,4	110,2	0,9	1,5
Xizmatlar	1 347,6	1 280,1	169,6	95,0	3,6	5,3

XSST BO'LIMI BO'YICHA AYRIM MAHSULOTLAR EKSPORTI TARKIBI (2021- yil yanvar-fevral)

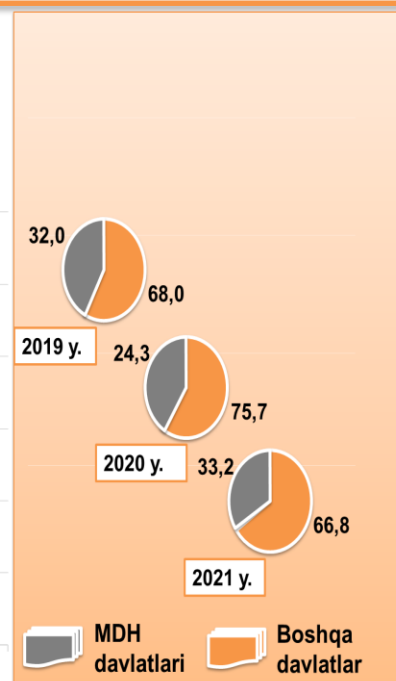
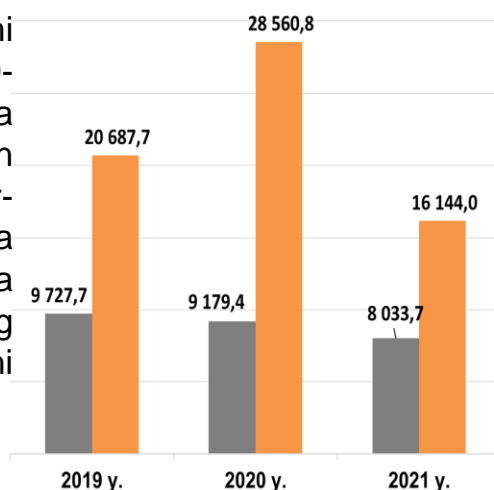
XSST bo'limi nomi	Ming AQSH dollari	O'sish sur'ati, % da
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar		
Sabzavotlar va mevalar	3 100,0	73,0
Donli ekinlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	3,2	2,1
Ichimliklar va tamaki		
Tamaki va tamaki mahsulotlari	2,6	100,0
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari		
To'qimachilik tolalari va ularning chiqindilari	502,8	5,1
Hayvonlar va o'simliklardan kelib chiqqan xomashyo materiallari	777,1	161,7
Moyli va moyli o'simliklar	167,3	90,2
O'g'it xomashyosi	420,1	260,7
Mineral yoqilg'i, yog'lash moyi va shunga o'xshash materiallar		
Elektr toki	429,8	138,6
Kimyoviy moddalar va shunga o'xshash mahsulotlar		
Birlamchi shakldagi plastmassalar	3 743,5	119,4
Sanoat tovarlari		
To'qimachilik yigirilgan ipi, matolar, tayyor buyumlar va shunga o'xshash mahsulotlar	13 942,4	113,9
Metall buyumlar	251,8	3 224,7
Metall bo'lmagan minerallardan PE mahsuloti	52,6	122,1
Turli xil tayyor buyumlar		
Kiyim va kiyim-kechak uchun aksessuarlar	255,8	82,4
Boshqa joyda tasniflanmagan turli xil tayyor mahsulotlar	98,1	7 526,6
Mebel va uning detallari	4,6	348,9

MDH VA BOSHQA DAVLATLARGA TOVAR VA XIZMATLAR EKSPORTI HAJMLARI DINAMIKASI

(yanvar-fevral, ming AQSH dollari, ulushi, % da)

So'nggi uch yilda MDH mamlakatlariga eksport hajmi kamaydi va ularning jami eksportdagi ulushi 2020-yilning yanvar-fevralida **32,0** % dan 2021- yilning yanvar-fevralida **33,2** % ga ko'paydi. Mos ravishda boshqa mamlakatlarning jami eksportdagi ulushi **66,8** % ni tashkil etdi.

VILOYAT EKSPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARNING ULUSHI (2021- yil yanvar-fevral, % da)

2021- yilning yanvar-fevral oylari yakunida tovar va xizmatlar eksporti bo'yicha asosiy hamkor davlatlar tarkibida Turkiya (**31,5** %), Rossiya Federatsiyasi (**10,9** %), Xitoy Xalq Respublikasi (eksport umumiy hajmining **9,1** % i), Qozog'iston (**7,8**%), Eron (**7,1** %), Qirg'iz Respublikasi (**5,3** %) va Ukraina (**4,0** %) davlatlari saqlanib qolmoqda hamda ularning jami eksportdagi ulushi **75,2** foizni tashkil etmoqda.

QASHQADARYO VILOYATIINING ASOSIY HAMKOR DAVLATLARGA AMALGA OSHIRGAN EKSPORT HAJMI VA O'SISH SUR'ATLARI *(yanvar-fevral, yillar kesimida)*

Davlatlar	Ming AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		O'rni	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Turkiya	4 505,4	7 627,5	57,4	169,3	4	1
Rossiya Federatsiyasi	4 925,4	2 641,2	118,8	53,6	3	2
Xitoy Xalq Respublikasi	5 379,3	2 207,8	111,7	41,0	2	3
Qozog'iston	2 788,2	1 879,7	97,1	67,4	6	4
Eron	9 425,5	1 726,4	6,8 m.	18,3	1	5
Qirg'iz Respublikasi	245,0	1 274,7	13,4	5,2 m.	14	6
Ukraina	656,9	975,2	7,0 m.	148,5	9	7
Pokiston	2 476,6	905,1	4,7 m.	36,5	7	8
Misr	0,4	830,6	0,0	100,0	31	9
Tojikiston	255,7	684,9	41,1	2,7 m.	12	10
Hindiston	156,8	642,5	4,1 m.	4,1 m.	17	11
Afgoniston	1 653,6	624,0	146,9	37,7	8	12
Buyuk Britaniya	0,0	500,7	0,0	100,0	36	13
Singapur	449,7	429,8	2,8 m.	95,6	10	14
Turkmaniston	85,9	423,4	106,4	4,9 m.	20	15
Cehiya	135,7	240,1	2,5 m.	177,0	18	16
Belgiya	-	101,2	0,0	0,0	41	17
Yaponiya	-	98,5	0,0	0,0	42	18
Litva	82,7	98,1	8,5 m.	118,6	21	19
Moldova	164,7	92,1	8,4 m.	55,9	16	20

QASHQADARYO VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA EKSPORTI (2021- yil yanvar-fevral)

	Ming AQSH dollari	O'sish sur'ati, % da
Qashqadaryo viloyati	24 177,9	64,1
Qarshi sh.	3 491,8	23,5
Shahrisabz sh.	2,9	0,6
<i>Hududlar:</i>		
G'uzor	4 844,9	153,0
Dehqonobod	701,3	15,4
Qamashi	3 009,5	4,2 p.
Qarshi	7 086,6	97,2
Koson	1 556,8	142,8
Kitob	724,9	63,5
Mirishkor	629,3	3,5 p.
Muborak	745,6	2,5 p.
Nishon	15,1	14,8
Kasbi	108,8	100,0
Chiroqchi	426,7	41,0
Shahrisabz	286,0	75,9
Yakkabog'	534,8	25,8
Boshqalar	12,9	4,0

Eng yuqori hajm,
ming AQSH dollari

Qarshi – 7 086,6

Guzor – 4 844,9

Qarshi sh – 3 491,8

Eng quyi hajm,
ming AQSH dollari

Kasbi – 108,8

Nishon - 15,1

Shahrisabz sh – 2,9

ViLOYAT eksporti tarkibida eng yuqori ulushni Qarshi tumanida **29,3 %** ulush bilan **7 086,6** ming AQSH dollarini tashkil etdi.

ViLOYAT eksporti tarkibida eng quyi ulushlarni (Nishon tumanida – **0,1** yoki **15,1** ming AQSH dollari va Shahrisabz shahrida - **0,01 %** yoki **2,9** ming AQSH dollari) tashkil etdi.

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORTI

Viloyatdagi meva-sabzavot sektori viloyat va hududlarning oziq-ovqat xavfsizligini ta'minlashda muhim segment hisoblanadi. Shuning uchun, bu sohada meva va sabzavot mahsulotlari ishlab chiqarishni jadal rivojlantirish uchun barcha choralar ko'rilmoqda, bu esa o'z natijalarini bermoqda.

Oziq-ovqat mahsulotlarining asosiy qismi bo'lgan **3 100,1** ming AQSH dollari qiymatli **15,2** ming tonnadan ziyod meva-sabzavot eksport qilingan. Bunda 2020- yilning mos davriga nisbatan **27,0** % ga kamaydi. Meva-sabzavot mahsulotlarining eksport tarkibiga qaralsa, **2 070,3** ming AQSH dollariga teng **14,0** ming tonna sabzavot, shuningdek, **1 029,7** ming. AQSH dollari qiymatidagi **1,3** ming tonna meva va rezavorlar eksport qilindi.

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORTI (2021- yil yanvar- fevral)

Meva-sabzavot mahsulotlarining asosiy eksport bozorlari Rossiya Federatsiyasi, Qozog'iston, Qirg'iz Respublikasi hamda Pokiston davlatlari hissasiga to'g'ri kelgan.

Hukumat tomonidan qishloq xo'jaligi va bog'dorchilikni rivojlantirishga katta e'tibor qaratilayotgani bois, eksport qilinayotgan meva va sabzavotlarning ulushi **11,8** % ni tashkil etdi.

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARINING EKSPORT GEOGRAFIYASI (2021- yil yanvar-fevral)

Davlatlar	tonna	ming AQSH dollari	ulushi, % da *
 Rossiya Federatsiyasi	1 822,9	602,4	19,4
 Qirg'iz Respublikasi	277,7	441,9	14,3
 Qozog'iston	5 225,4	419,1	13,5
 Turkmaniston	2 589,0	389,4	12,6
 Afg'oniston	492,1	329,1	10,6
 Pokiston	334,0	213,4	6,9
 Eron	3 532,3	196,4	6,3
 Ukraina	295,2	180,4	5,8
 Ekvador	281,6	176,7	5,7
 Xitoy Xalq Respublikasi	87,3	61,7	2,0
 Turkiya	167,3	46,1	1,5
 Tojikiston	100,2	40,1	1,3
 Kosta -Rika	11,5	3,4	0,1

* qiymat ifodasidan

Meva va sabzavotlar eksportining qiymat jihatidan eng katta hajmi Rossiya Federatsiyasiga to'g'ri keladi meva va sabzavotlar eksporti umumiy hajmining **19,4** % ni tashkil qiladi..

TO'QIMACHILIK MAHSULOTLARI EKSPORTI

To'qimachilik mahsulotlari eksporti hajmining oshishi bevosita paxta xomashyosi o'rniga tayyor mahsulot ishlab chiqarish va qo'shimcha qiymat yaratish maqsadida amalga oshirilgan islohotlarning natijasi ekanini ko'rish mumkin. Jumladan, joriy yilda **14 504,7** ming AQSH dollarlik to'qimachilik mahsulotlari eksporti amalga oshirilib, umumiy eksportning **60,0** % ini tashkil etdi va o'tgan yilga nisbatan **1 062,2** ming AQSH dollarga kamaydi..

TO'QIMACHILIK MAHSULOTLARI EKSPORTI DINAMIKASI

(yanvar- fevral, ming. AQSH dollari)

	2019- yil	2020- yil	2021- yil
Mahsulot nomi	10 713,9	13 442,5	14 504,7
 Paxta iplari	9 819,0	11 702,9	13 235,6
 Tayyor trikotaj va tikuvchilik buyumlari	230,7	310,2	255,8
 Trikotaj mato	87,3	16,8	17,6
 Boshqa to'qilgan to'qimachilik buyumlari, lattalar	84,4	2,0	2,8
 Paxta matolari	26,6	47,6	245,2
 Ipak va ipak mahsulotlari	120,4	886,7	306,6
 Paxta momig'i, namat va to'quv bo'lmagan materiallar, arqonlar	345,5	476,3	439,2
 Boshqalar	-	-	1,9

DAVLATLAR KESIMIDA TO‘QIMACHILIK MAHSULOTLARI EKSPORTI DINAMIKASI

(yanvar-fevral, ming AQSH dollari)

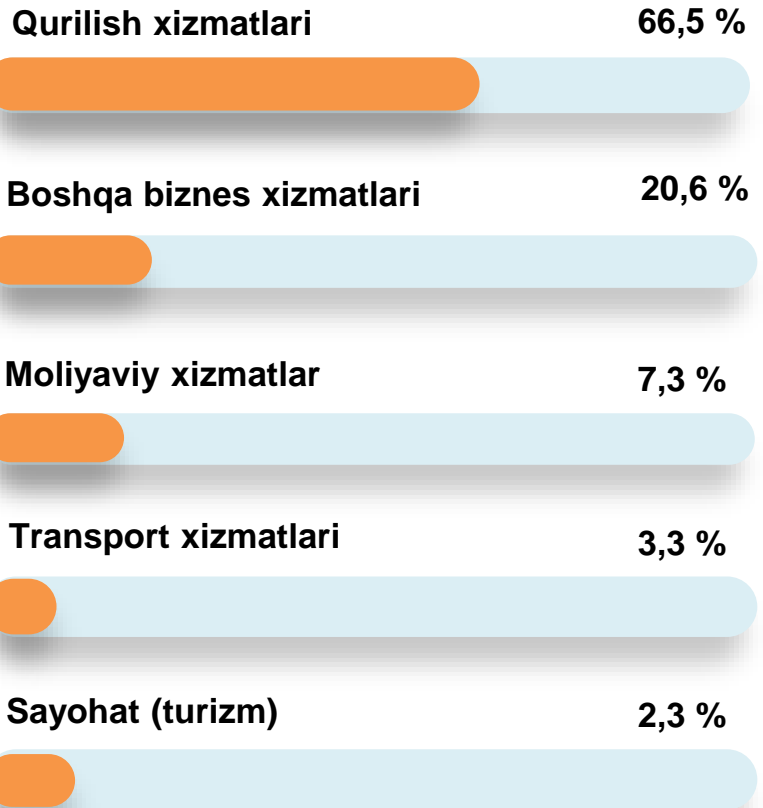
		2019- yil	2020- yil	2021- yil
		10 713,9	13 442,5	14 504,7
	Turkiya	3 873,9	4 423,5	7 017,3
	Xitoy Xalq Respublikasi	3 254,8	2 302,6	2 153,5
	Eron	922,0	2 663,2	1 510,3
	Rossiya Federatsiyasi	1 654,5	1 693,2	1 454,8
	Misr	-	-	830,6
	Qozog‘iston	227,3	322,5	609,9
	Pokiston	442,5	1 001,4	538,6
	Belgiya	-	-	101,2
	Moldova	19,5	155,6	92,1
	Polsha	-	-	66,0
	Ukraina	-	646,1	63,2
	Belorussiya	36,6	57,6	62,5
	Tojikiston	-	0,3	2,8
	Qirg‘iz Respublikasi	248,1	102,3	1,9
	Hindiston	-	74,3	-
	Indoneziya	21,3	-	-
	Latviya	3,8	-	-
	litva	9,7	-	-

To‘qimachilik mahsulotlarining eng katta ulushi Turkiya (**7 017,3** ming. AQSH dollari , – **48,4 %**) , Xitoy Xalq Respublikasi (**2 153,5** ming. AQSH dollari – **14,8 %**), Eron (**1 510,3** ming. AQSH dollari – **10,4 %**) davlatlari hissasiga to‘g‘ri keldi.

XIZMATLAR EKSPORTI TARKIBI

(2021- yil yanvar-fevral, ulushi, % da)

Xizmatlar eksporti hajmi **1 280,0** ming AQSH dollarini yoki jami eksport hajmining **15,9 %** ini tashkil etib, 2020- yilning yanvar-fevraliga nisbatan **5,0 %** ga kamayganligi kuzatildi. Xizmatlar eksporti tarkibining asosiy ulushi qurilish xizmatlari (**66,5 %**), boshqa biznes xizmatlari (**20,6 %**), moliyaviy xizmatlar (**7,3 %**), transport (**3,3 %**), sayohat (**2,3 %**) hissasiga to'g'ri kelgan.

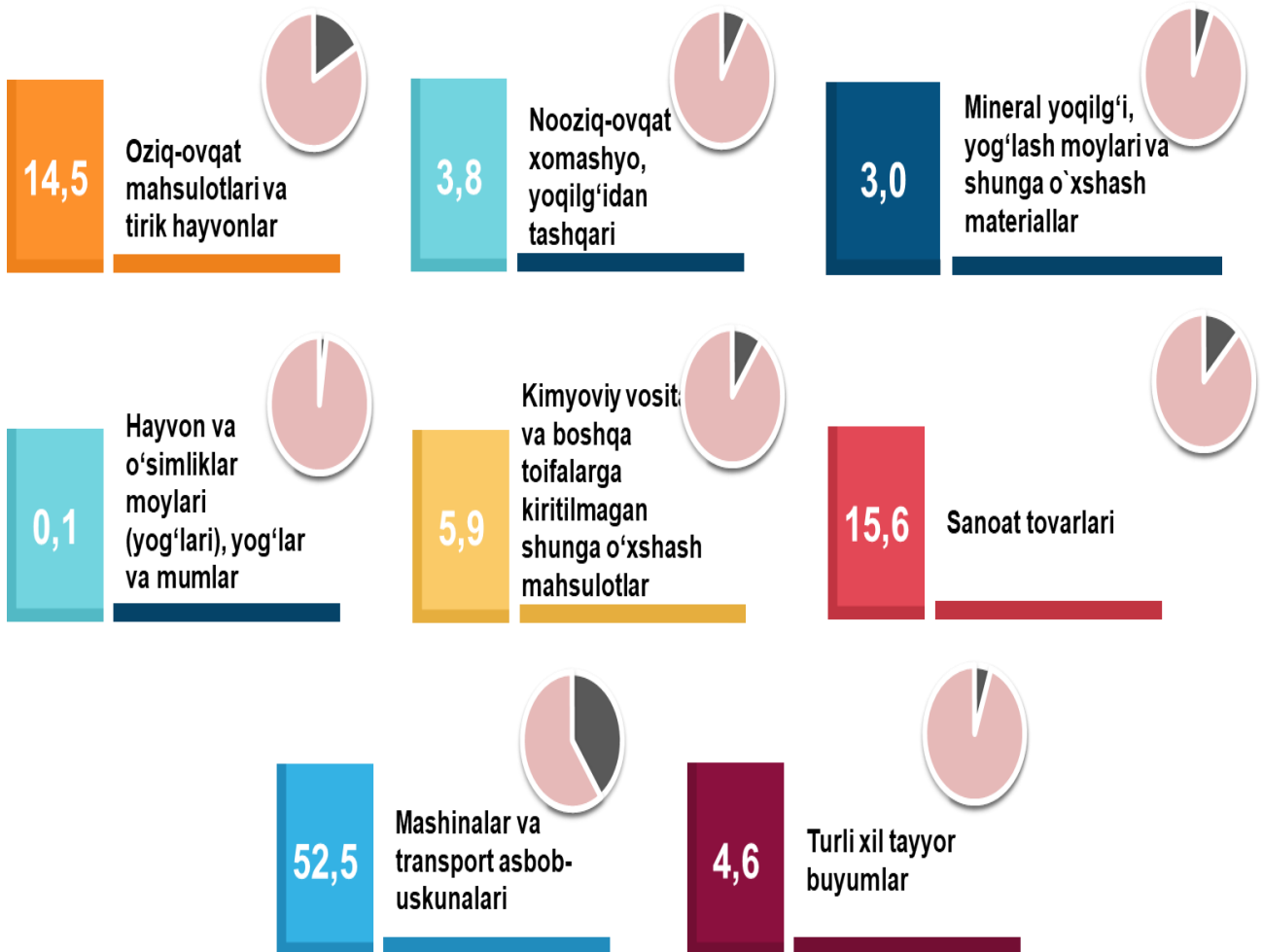
QASHQADARYO VILOYATNING IMPORTI (2021- yil yanvar-fevral)

2021- yilning yanvar-fevral oylarida import hajmi **26 475,6** ming. AQSH dollarini va 2020- yilning yanvar-fevraliga nisbatan **39,4 %** ga kamayish kuzatildi.

Import tarkibida eng katta ulush, mashinalar va transport asbob-uskunalari (**52,5 %**), sanoat tovarlari (**15,6 %**) , oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (**14,5 %**) hamda hisobiga to'g'ri keldi.

XSST BO'YICHA IMPORT TARKIBI (2021- yil yanvar-fevral, ulushi, % da)

Tovarlar importi dinamikasi tahliliga ko'ra, 2021- yilning yanvar- fevralida import qilingan tovarlar hajmi, o'tgan yilning mos davriga nisbatan **17 180,3** ming AQSH dollariga kamaydi va **26 475,6** ming. AQSH dollarini tashkil etdi..

QASHQADARYO VILOYATI XSST BO'YICHA IMPORT TARKIBI (yanvar-fevral, yillar kesimida)

XSST tarkibi	Ming AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		Umumiy hajmga nis- batan. % da	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Jami import	43 655,9	26 475,6	128,5	60,6	100,0	100,0
shu jumladan:						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	704,3	3 829,4	13,3	543,8	1,6	14,5
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	1 407,1	999,0	114,5	71,0	3,2	3,8
Mineral yoqilg'i, yog'lash moyi va shunga o'xshash materiallar	222,8	794,1	33,9	356,3	0,5	3,0
Hayvon va o'simliklar moyi (yog'lari), yog'lar va mumlar	0,0	29,0	0,0	100,0	0,0	0,1
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	1 453,3	1 569,8	59,9	108,0	3,3	5,9
Sanoat tovarlar	3 048,4	4 137,1	34,3	135,7	7,0	15,6
Mashinalar va transport asbob- uskunalari	35 632,4	13 906,3	267,4	39,0	81,6	52,5
Turli xil tayyor buyumlar	1 187,7	1 211,0	55,2	102,0	2,7	4,6

XSST BO'LIMI BO'YICHA AYRIM MAHSULOTLAR IMPORTI TARKIBI (2021- yil yanvar-fevral)

XSST bo'limi nomi	Ming AQSH dollari	O'sish sur'ati, % da
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar		
Tirik hayvonlar, 03-bo'limga kiritilgan hayvonlardan tashqari	2 610,1	20,5 m.
Hububot va undan olinadigan mahsulotlar	103,1	143,1
Hayvonlarga ozuqa (ishlov berilmagan donalardan tashqari)	149,6	48,5
Go'sht va go'sht mahsulotlari	95,1	100,0
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari		
Moyli va moyli o'simliklar	161,9	127,8
Metall rudalari va metall parchalari	639,7	100,0
Qo'ziqorin va yog'och	194,3	15,2
O'g'it xomashyosi va mineral xom ashyo (ko'mir, neft va qimmatbaho toshlardan tashqari)	3,0	100,0
Mineral yoqilg'i, yog'lash moyi va shunga o'xshash materiallar		
Yog', neft mahsulotlari va shunga o'xshash materiallar	794,1	3,6 m.
Hayvon va o'simliklar moyi (yog'lari), yog'lar va mumlar		
Xom, tozalangan yoki fraktsiyalangan o'simlik moylari va yog'lari	29,0	100
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar		
Bo'yoqlar va taninlar va bo'yoqlar	84,5	80,2
Tibbiy va farmatsevtika mahsulotlari	163,4	82,1
Anorganik kimyoviy moddalar	14,9	23,1
Organik kimyoviy moddalar	689,1	100,4
Birlamchi bo'lmagan plastik	357,5	6,5 m.
Birlamchi shakldagi plastmassalar	82,1	100,0
Boshqa joyda tasniflanmagan kimyoviy moddalar va mahsulotlar	113,4	43,3
Efir moylari, resinoidlar va parfyumeriya moddalari; tualetga tayyorgarlik, jilolash va yuvish vositalari	65,0	100,0

XSST BO'LIMI BO'YICHA AYRIM MAHSULOTLAR IMPORTI TARKIBI (2021- yil yanvar-fevral)

XSST bo'limi nomi	Ming AQSH dollari	O'sish sur'ati, % da
Sanoat tovarlari		
Metall buyumlar	1 070,6	85,4
Mantar va yog'ochdan ishlangan buyumlar (mebeldan tashqari)	48,5	105,0
Metall bo'lmagan mineral mahsulotlar, masalan.	422,5	11,1 m.
Kauchuk mahsulotlari	155,0	271,2
To'qimachilik iplari, matolar, tayyor mahsulotlar va boshqalar	101,2	42,0
Rangli metallar	609,1	6,0 p.
Quyma temir va po'latdir	1 730,2	133,2
Mashinalar va transport asbob-uskunolari		
Avtoulovlar	1 464,9	3,6 m.
Telekommunikatsiya, ovoz yozish va ovozni ko'paytirish uchun asboblari va uskunalar	7,8	2,3
Ish yuritish va ma'lumotlarni avtomatik ravishda qayta ishlash uskunolari	140,8	42,1
Metallni qayta ishlash uchun mashinalar	1,0	0,8
Maxsus tarmoqlar uchun maxsus ishlab chiqarilgan mashinalar	2 979,7	10,2
Sanoat uchun ixtisoslashtirilgan bo'lmagan mashinalar va uskunalar, sh.x., va mashina qismlari.	6 135,3	142,6
Elektr mashinalari, apparatlari va jihozlari va ularning elektr qismlari (shu jumladan boshqa joylarda tasniflanmagan elektr maishiy texnika uchun elektr bo'lmagan qismlar)	177,2	100
Energiya ishlab chiqaruvchi mashinalar va uskunalar	2 621,8	4,3 m.
Turli xil tayyor buyumlar		
Santexnika, isitish va yoritish uskunolari uchun binolarni, armatura va moslamalarni to'sib qo'yning.	268,5	26,1
Oyoq kiyimlari	5,7	100,0
Boshqa joyda tasniflanmagan turli xil tayyor mahsulotlar	716,1	20, m.
Maxsus, ilmiy va boshqaruv asboblari va apparatlari.	136,6	4,8 m.

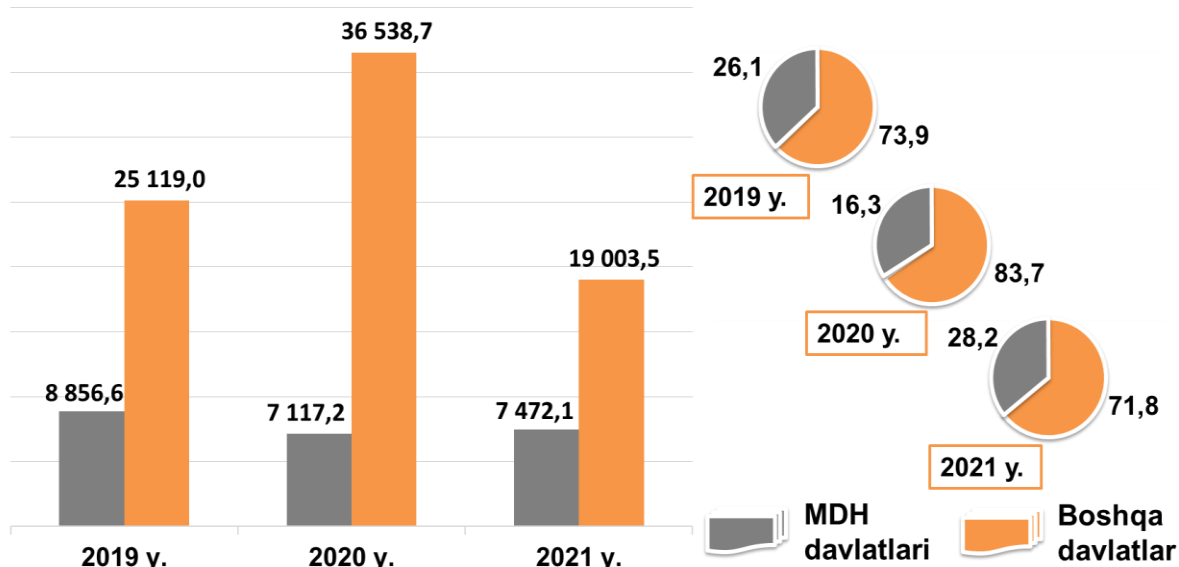
Umumiy tovarlar importi 2020- yilning shu davriga nisbatan kamayishiga qaramay ayrim tovar guruhlarida o'sish kuzatildi. Masalan, Avtoulovlar – **1 464,9** ming AQSH dollari (o'sish – **3,6 martta**), Tirik hayvonlar – **2 610,1** ming (o'sish – **20,5 martta**). AQSH dollari ,Elektr mashinalari, apparatlari va jihozlari va ularning elektr qismlari – **2 621,8** ming AQSH dollari (o'sish – **4,3 martta**).

MDH va boshqa xorijiy davlatlar bilan import ulushi 28,2:71,8 nisbatni tashkil etdi.

MDH VA BOSHQA DAVLATLARGA TOVAR VA XIZMATLAR IMPORTI HAJMLARI DINAMIKASI

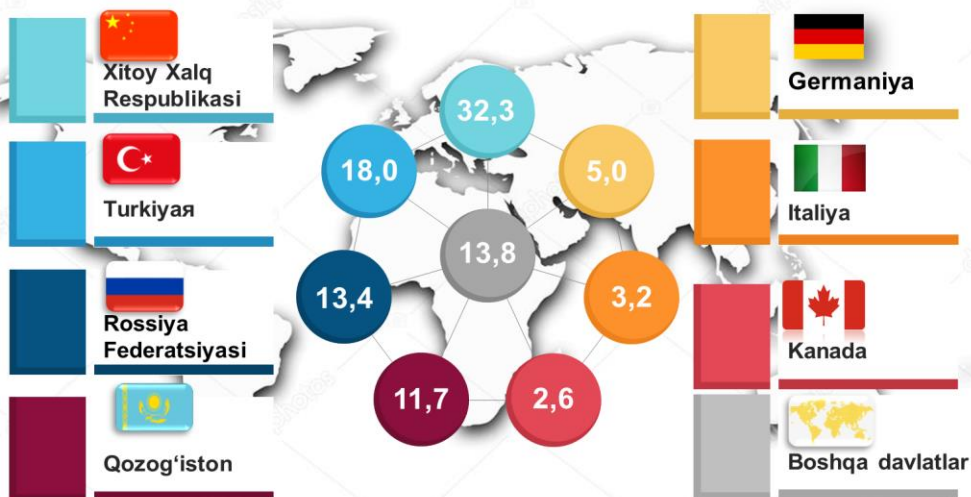
(yanvar-fevral, ming AQSH dollari, ulushi, % da)

2021- yilning yanvar-fevral oylari yakuni bo'yicha Qashqadaryo viloyati tomonidan **42** davlatdan tovarlar va xizmatlar importi amalga oshirildi. Yetti yirik hamkor davlatlar (Xitoy Xalq Respublikasi, Rossiya Federatsiyasi, Turkiya, Qozog'iston, Germaniya, Italiya va Kanada jami importning **86,2 %** ulushini tashkil qildi, bu **22 816,4** ming AQSH dollari).

VILOYAT IMPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLAR NING ULUSHI (2021- yil yanvar-fevral, % da)

QASHQADARYO VILOYATINING ASOSIY HAMKOR DAVLATLARGA AMALGA OSHIRGAN IMPORT HAJMLARI VA O'SISH SUR'ATLARI (yanvar-fevral, yillar kesimida)

Davlatlar	Ming AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		O'rni	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Xitoy Xalq Respublikasi	18 252,2	8 546,2	130,8	46,8	1	1
Turkiya	647,4	4 771,7	31,3	7,4 p.	11	2
Rossiya Federatsiyasi	2 774,9	3 547,0	82,4	127,8	4	3
Qozog'iston	458,1	3 087,9	25,0	6,7 m.	12	4
Germaniya	7 135,1	1 327,2	15,0 p.	18,6	2	5
Italiya	975,9	843,6	3,4 p.	86,4	9	6
Kanada	-	692,8	-	100,0	32	7
Latviya	-	651,2	-	100,0	33	8
Avstriya	26,3	639,4	100,0	24,3 m.	28	9
Eron	83,7	517,8	26,2	6,2 m.	21	10
Turkmaniston	82,4	304,1	14,6	3,7 m.	22	11
Polsha	77,9	211,2	100,0	2,7 m.	23	12
Tojikiston	-	206,5	-	100,0	34	13
Ukraina	61,4	182,5	2,3	3,0 m.	25	14
Ekvador	64,2	176,7	69,4	2,8 m.	24	15
Hindiston	4 404,0	101,4	3193,0 m.	2,3	3	16
Avstraliya	378,0	83,9	100,0	22,2	13	17
Belarussiya	2 663,3	78,6	7,5 p.	3,0	5	18
Estoniya	119,7	68,5	29,4	57,2	18	19
Argentina	0,0	48,4	0,0	0,0	30	20

QASHQADARYO VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA IMPORTI

(2021- yil yanvar-fevral)

	Ming AQSH dollari	O'sish sur'ati, % da
Qashqadaryo viloyati	26 475,5	60,6
Qarshi sh.	4 409,9	97,3
Shahrisabz sh.	966,7	14,7
<i>hududlar:</i>		
G'uzor	3 094,6	196,5
Dehqonobod	1 340,5	36,9
Qamashi	30,7	9,1
Qarshi	4 419,0	35,4
Koson	1 525,3	11,8 m.
Kitob	3 992,4	60,4
Mirishkor	170,9	100,0
Muborak	512,4	154,9
Nishon	2 324,3	10,0 p.
Kasbi	659,0	7,3
Chiroqchi	922,7	147,9
Shahrisabz	544,8	7,4 m.
Yakkabog'	1 454,0	2,8
Boshqalar	108,3	3,1

Eng yuqori hajm,
ming AQSH dollari

Qarshi – 4 419,0

Qarshi sh– 4 409,9

Kitob - 3 992,4

Eng quyi hajm,
ming AQSH dollari

Muborak – 512,4

Mirishkor – 170,9

Qamashi – 30,7

Viloyat importi tarkibida eng yuqori ulushni Qarshi tumani **16,7 %** ulush bilan **4 419,0** ming AQSH dollarini tashkil etdi.

Viloyat importi tarkibida eng quyi ulushni Qamashi tumani **9,1 %** ulush bilan **30,7** ming AQSH dollarini tashkil etdi.

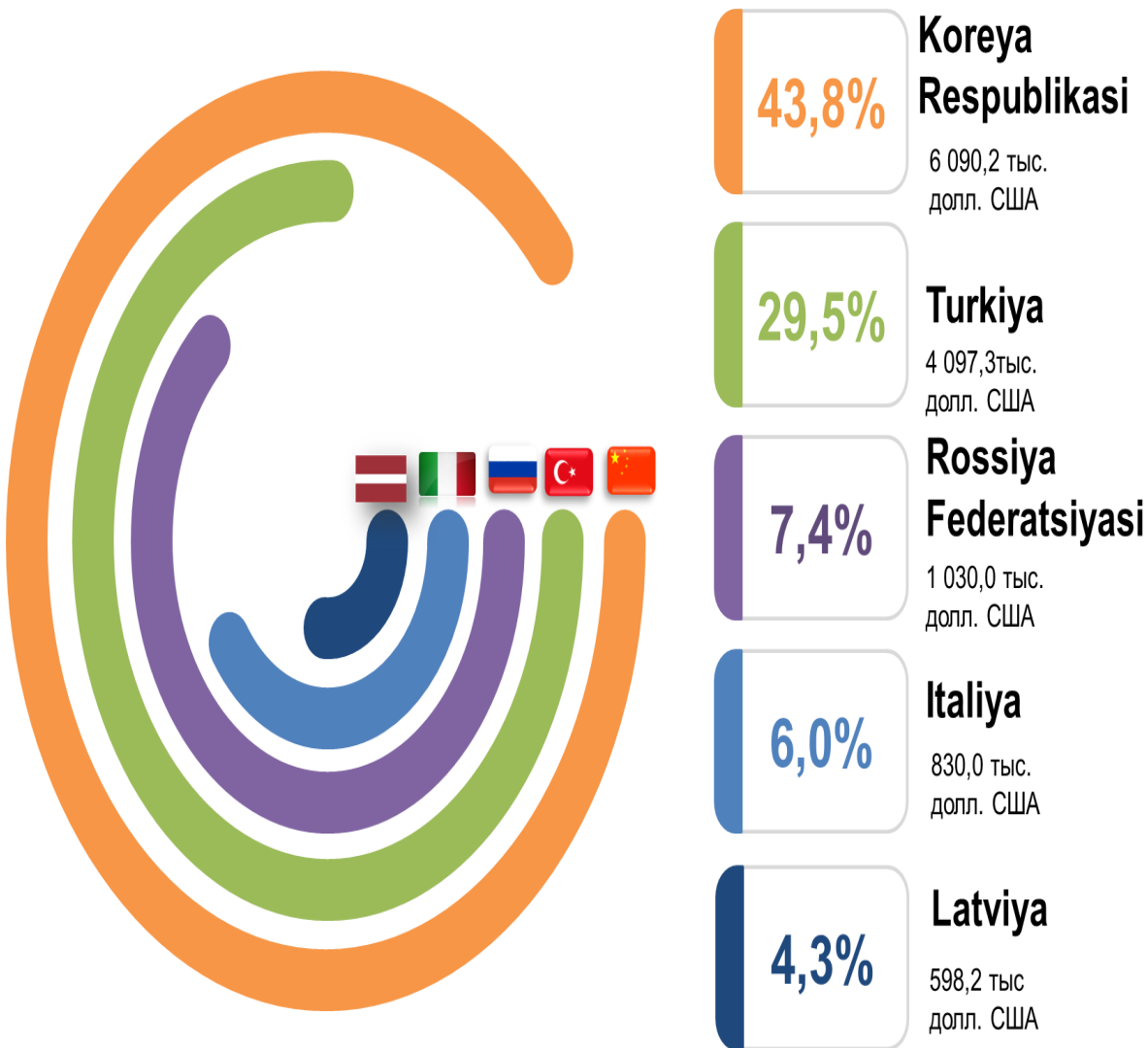
MASHINALAR VA TRANSPORT ASBOB-USKUNALARI IMPORTI

2021- yil yanvar-fevral oylarida import tarkibida mashinalar va transport-asbob uskunalari hajmi **13 906,3** ming AQSH dollarini tashkil etib, o'tgan yilning shu davriga nisbatan **61,0** foizga kamaydi va importning umumiy hajmidagi ulushi **52,5** % ga yetdi.

Import tarkibida asosiy ulushni tashkil qilayotgan mashinalar va transport asbob-uskunalari asosan qaysi davlatlardan viloyatimizga olib kirilayotganini quyidagi ma'lumotdan ko'rish mumkin.

MASHINA VA ASBOB-USKUNALAR IMPORT QILINGAN ASOSIY HANKOR DAVLATLAR (2021- yil yanvar-fevral)

SANOAT TOVARLARI IMPORTI

2021- yil yanvar-fevral oylarida import tarkibida sanoat tovarlari hajmi **4 137,1** ming AQSH dollarini tashkil etib, o'tgan yilning shu davriga nisbatan **35,7** foizga kamaydi va importning umumiy hajmidagi ulushi **15,6** % ga yetdi.

SANOAT MAHULOTLARI IMPORT QILINGAN ASOSIY HAMKOR DAVLATLAR (2021- yil yanvar-fevral)

Xitoy Xalq Respublikasi

1 831,4 mln. AQSh dollari
ulushi– 44,3 %

Rossiya Federatsiyasi

643,7 mln. AQSh dollari
ulushi– 15,6 %

Turkiya

368,2 mln. AQSh dollari
ulushi– 8,9 %

Tojikiston

206,5 mln. AQSh dollari
ulushi– 5,0 %

Turkmaniston

171,6 mln. AQSh dollari
ulushi– 4,1 %

Sanoat tovarlari importi asosan quyma temir va po'latdir (**1 730,6** ming AQSH dollari), metall buyumlar (**1 070,6** ming AQSH dollari), rangli metallar (**609,1** ming AQSH dollari), metall bo'lmagan mineral mahsulotlar (**422,5** ming AQSH dollari), kauchuk mahsulotlari (**155,0** ming AQSH dollari), to'qimachilik iplari, matolar, tayyor mahsulotlar (**101,2** ming AQSH dollari) va mantar va yog'ochdan ishlangan buyumlar (**48,5** ming AQSH dollari)

Tashqi iqtisodiy faoliyat va savdo statistikasi bo'limi
Tel: (75) 221 44 28

